

اختلال شخصیت

واحد ارتقاء سلامت

تهیه کننده: الهه صابر

با نظارت: دکتر کاوه حجت

(متخصص اعصاب و روان)

بهمن ۱۴۰۱

- ❖ حفظ ایمنی بیمار و دیگران
- ❖ اجتناب از مصرف الکل و مواد مخدر و روانگردان
- ❖ کمک به داشتن خواب کافی و راحت در شب
- ❖ داشتن یک رژیم غذایی متعادل با مقدار زیادی سبزیجات و میوه جات
- ❖ لزوم ادامه درمان و عدم قطع خودسرانه داروها
- ❖ کمک به برگرداندن بیمار به محیط مدرسه و تحصیل

نشانی: بجنورد خیابان سیدجمال الدین اسدآبادی

تلفن: ۰۵۸۳۲۲۲۸۱۱۱-۸ داخلی ۲۱۷

پایگاه اینترنتی: www.nkums.ac.ir

آموزش به بیمار و خانواده:

- خانواده باید بدانند اختلال شخصیت جزئی از فرد نیست و صرفاً اختلالی است که دارد و همدلی با بیمار، بسیار در کنترل و درمان موثر است.
- ❖ تاکید بر توانایی های بیمار
- ❖ در اختیار قرار دادن اطلاعات صحیح به پزشک معالج
- ❖ تشویق بیمار به اینکه در مورد آنچه احساس می کند با یک نفر صحبت کند.
- ❖ تشویق بیمار در تغییر عادات ناسازگارانه وی
- ❖ قضاوت نکردن در مورد بیمار و در نظر داشتن اینکه تغییر، فرآیندی زمان بر است
- ❖ تشویق بیمار به اینکه به تجربیات خود بیاندهد و از آنها درس بگیرد.
- ❖ تشویق بیمار جهت مراجعه بیمار به روانشناس یا روانپزشک و کسب آموزش مهارت های زندگی نظیر (مدیریت هیجان، حل مسئله، مدیریت خشم، برقراری ارتباط)
- ❖ تشویق بیمار به اینکه عضو گروه خاصی شود و به سرگرمی های مورد علاقه خود بپردازد مثلاً کلاس های ورزشی و هنری. این امر موجب می شود که او یاد بگیرد چطور با دیگران همدلی کند و مهارت های اجتماعی سالم را در گروه یاد بگیرد.
- ❖ اگر خانواده احساس کند که بیمار قصد آسیب رساندن به خود را دارد، به طور مستقیم از بیمار سوال کند. گاهی اوقات این تبادل احساسات باعث می شود که بیمار روش های دیگری برای سازگاری با مشکلاتش بیابد.

تعریف :

شخصیت ، بیانگر آن دسته از ویژگی های فردی است که شامل الگوهای ثابت فکری ، عاطفی و رفتاری می باشد . اشخاصی که به اختلال های شخصیتی دچار هستند ، صفات شخصیتی ناسازگارانه دارند و این صفات به گونه ای است که در برابر هر گونه تغییر مقاومت می کنند . در بیشتر مواقع این اشخاص گمان می کنند دیگران باید تغییر کنند تا با آنها مطابقت داشته باشند و تصور می کنند که الگوهای رفتاری شان طبیعی و صحیح است . تجربه های ناسازگارانه آنها از خودشان و دنیا ، از زمان کودکی و نوجوانی آغاز میشود و به تدریج به بروز مشکلاتی در ارتباط برقرار کردن با دیگران و مشکلات شغلی و قانونی میگردد و بر تمام ابعاد زندگیشان تاثیر می گذارد .

علل بروز :

- وراثت
 - محیط زندگی و روش تربیت :
(سوء استفاده جسمی یا جنسی در کودکی ، خشونت در خانواده ، مصرف الکل زیاد در والدین)
- عوامل وراثتی و محیطی در تعامل با همدیگر باعث شکل گیری اختلال شخصیت می شود.

انواع اختلالات شخصیت :

بدبین (پارانوئید): شک و بی اعتمادی غیر منطقی ، حسادت و حساسیت بیش از حد ، معترض ، خشمگین و تحریک پذیر

اسکیزوپوید : سرد و نجوش ، خجالتی ، خیالپرداز و خرافاتی ، غیر معاشرتی و منزوی ، ناتوانی در ابراز خشم

اسکیزوتایپی : علاوه بر ویژگی های شخصیت اسکیزوپوید ، فقدان نسبی سنجش واقعیت ، باورهای غیرعادی ، توهمات ، انزوای کامل ، در خود فرورفتگی

ضد اجتماعی : در ظاهر گرم و دوست داشتنی ولی فاقد ظرفیت دلبستگی و وفاداری ، اعمال مدام خلاف قانون ، نداشتن احساس مسولیت ، دروغگو و کلاه بردار ، هرج و مرجی در روابط جنسی ، سوء مصرف مواد ، دزدی ، دعوا فرار از خانه و مدرسه ، عدم پشیمانی از کارهای خود

مرزی (بوردرلاین) : بی ثباتی در خلق و عاطفه و رفتارهای ناپایدار ، هرج و مرج در روابط جنسی ، اقدام به خودکشی و خودزنی های مکرر ، احساس مزمن پوچی و افسردگی ، رفتار های ناگهانی بدون اندیشیدن به عواقب

خودشیفته : خودبزرگ بینی ، حس استحقاق و برتری ، فقدان همدلی ، حسادت ، نیاز به توجه و تحسین ، عدم تحمل انتقاد ، وسیله ساختن دیگران برای اهداف خود

نمایشی : به دنبال جلب توجه ، وابستگی بسیار شدید ، بی ثباتی عاطفه و دمدمی مزاج ، تحریک پذیری ، اشوه گر و فریبنده ، مغرور و خودپسند

وابسته : رفتار تسلیم جویانه ، وابستگی کامل ، کمروبی و تردید ، اجتناب از مسولیت ها ، بی اعتمادی به خود

وسواسی -جبری : توجه بیش از حد به وجدانیات ، بیش از حد وظیفه شناس ، کمال طلب ، شیفته نظافت و نظم

دوری گزین : حساسیت به طرد شدن ، انرژی کم ، خستگی پذیری سریع ، فقدان شور و علاقه ، عدم لذت بردن از زندگی ، برقراری رابطه با دیگران به شرط تضمین به پذیرش وی بدون انتقاد و خرده گیری

درمان :

- درمان روانشناختی :
رفتار درمانی شناختی برای اصلاح رفتارها و باورهای ناکارآمد افراد مبتلا به کار می رود . انواع دیگر روان درمانی نیز برای درمان این اختلال کاربرد دارند.
- درمان دارویی :
با توجه به اینکه اختلالات شخصیت روی خلق و هیجانات بیمار ، نگرش وی و رفتار های او اثر میگذارد ، گاه لازم است برای کنترل این علائم ، با نظارت پزشک از داروها استفاده می شود . این داروها عبارتند از :

- تثبیت کننده خلق
- ضد افسردگی
- ضد اضطراب
- ضد روانپزشکی

در مواردی که احتمال آسیب به خود و دیگران وجود دارد بیمار بایستی در بیمارستان بستری گردد.